

Lekcja 7

Temat: Funkcje1 – własne funkcje użytkownika

Definiowanie funkcji

Funkcje są nieocenionym narzędziem, które pozwala w wydajny sposób wielokrotnie wykonywać powtarzalne operacje. Załóżmy, że chcesz utworzyć stronę z galerią fotografii, która ma zawierać 50 miniatur. Kiedy użytkownik kliknie jeden z małych obrazków, program ma przyciemnić tło strony oraz wyświetlić tytuł i większą wersję wybranego zdjęcia. Za każdym razem, kiedy internauta wybierze rysunek, proces ten się powtarza. Dlatego na stronie z 50 miniaturami skrypt musi wykonać serię tych samych operacji 50 razy. Na szczęście nie trzeba pisać 50 wersji prawie takiego samego kodu, aby utworzyć galerię fotografii. W zamian wystarczy napisać funkcję z wszystkimi operacjami i uruchamiać ją przy każdym kliknięciu miniatury. **Kod funkcji wystarczy napisać raz, a następnie można wielokrotnie ją uruchamiać.**

Funkcje są to wydzielone bloki kodu przeznaczone do wykonywania określonych zadań. Można o nich myśleć jako o mini programach wykorzystywanych do stworzenia większego, tzn. tworzymy jeden duży program, który składa się z małych podprogramów wykonujących jakieś konkretne zadanie.

Schematyczna definicja funkcji ma postać:

```
function nazwa_funkcji()  
{  
    // kod funkcji  
}
```

Nazwa funkcji, podobnie jak inne identyfikatory (np. nazwy zmiennych), może składać się z liter (również znaków narodowych), cyfr oraz znaków podkreślenia. Wolno stosować zarówno wielkie, jak i małe litery, które są rozróżniane, co oznacza, że przykładowe nazwy: **funkcja** i **Funkcja** są traktowane jako różne. **Nazwa funkcji nie może zaczynać się od cyfry**. Nazwy funkcji często zawierają czasownik, na przykład obliczPodatek, pobierzWysokoscEkranu, zaktualizujStrone lub wygasRysunek.

Programiści zazwyczaj umieszczają funkcje na początku skryptu lub w skrypcie zewnętrznym, aby można było używać ich w dalszym kodzie. Instrukcje funkcji nie są wykonywane w miejscu jej utworzenia. Przeglądarka zapisuje je w pamięci, a programista może wywołać funkcję w dowolnym momencie, kiedy chce wykonać określone operacje.

Funkcje są jedyną konstrukcją języka JS, które mogą zostać **wywołane**. Aby wykonać instrukcje znajdujące się wewnątrz funkcji (pomiędzy znakami nawiasu klamrowego), należy ją wywołać. **Wywołanie polega na umieszczeniu w kodzie skryptu nazwy funkcji wraz z występującymi po niej znakami nawiasu okrągłego.**

Przykład 1. Przygotuj stronę html wykorzystując poniższy kod.

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html lang="pl">
3  <head>
4      <meta charset="utf-8">
5      <title>Funkcje - 111p1</title>
6      <style>
7      body{
8      background-color: #004477;
9      color: #fff;
10     font-size: 25px;
11     }
12     </style>
13 </head>
14 <body>
15     <script>
16     // definicja funkcji bez parametrów
17     function dodaj()
18     {
19         var a= parseInt(prompt("Podaj liczbę a:"));
20         var b= parseInt(prompt("Podaj liczbę b:"));
21         var s=a+b;
22         alert("suma liczb wynosi:"+s);
23     }
24     // wywołanie funkcji
25     dodaj();
26     // ponowne wywołanie
27     dodaj();
28 </script>
29 </body>
30 </html>
```

Parametry

Funkcjom można przekazywać parametry, czyli wartości (dane), które mogą wpływać na ich zachowanie lub też być przez nie przetwarzane. Listę parametrów oddzielonych od siebie przecinkami należy umieścić w nawiasie okrągłym za nazwą funkcji:

```
function nazwa_funkcji(parametr1,parametr2,... ,parametrN)
{
    // instrukcje wnętrza funkcji
}
```

W języku technicznym proces przesyłania informacji do funkcji jest nazywany „przekazywaniem argumentów”. Argumenty są wartościami przekazywanymi do funkcji i odpowiadają parametrom definiowanym podczas jej tworzenia.

Przykład 2. Przygotuj stronę html wykorzystując poniższy kod.

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html lang="pl">
3  <head>
4      <meta charset="utf-8">
5      <title>Funkcje - l11p2</title>
6      <style>
7      body{
8      background-color: #004477;
9      color: #fff;
10     font-size: 25px;
11     }
12     </style>
13 </head>
14 <body>
15     <script>
16         // definicja funkcji z parametrami x i y
17         function dodaj(x,y)
18         {
19             var s=x+y;
20             document.write("suma liczb wynosi:"+s);
21         }
22         // wczytanie danych
23         var a= parseInt(prompt("Podaj liczbę a:"));
24         var b= parseInt(prompt("Podaj liczbę b:"));
25         // wywołanie funkcji z argumentami a i b
26         dodaj(a,b);
27     </script>
28 </body>
29 </html>
```

Przykład 3. Przygotuj stronę html wykorzystującą poniższy kod.

```
14 <body>
15   <script>
16     // definicja funkcji z parametrem
17     function wyswietl(x)
18     {
19         document.write("<h3>" + x + "</h3>");
20     }
21     // kilkukrotne wywołanie funkcji z argumentem a
22     for (var i=1; i<=4;i++){
23         var a= prompt("Co wyświetlić?");
24         wyswietl(a);
25     }
26   </script>
27 </body>
```

Zwracanie wartości

Przyjmowanie argumentów nie jest jedyną cechą funkcji — mogą one również **zwracać różne wartości**. Czynność ta jest wykonywana za pomocą instrukcji `return`. Jeśli wystąpi ona wewnątrz funkcji, ta jest przerywana i zwraca wartość występującą po `return`. Konstrukcja wygląda następująco:

```
function nazwa_funkcji(argumenty)
{
    // instrukcje wnętrza funkcji
    return wartość;
}
```

Jeśli wywołamy tego typu funkcję, to w miejscu jej wywołania zostanie wstawiona zwrócona przez nią wartość, która będzie mogła być wykorzystana w dalszej części skryptu. Warto też wiedzieć, że użycie samej instrukcji `return` bez żadnych argumentów również powoduje przerwanie działania funkcji (nie zwraca ona jednak wtedy żadnej wartości).

Aby użyć zwróconej wartości, zwykle należy zapisać ją w zmiennej.

Uwaga: Słowo kluczowe `return` powinno być ostatnią instrukcją funkcji, bo zaraz po tym, gdy tylko interpreter JavaScript je napotka, funkcja zostanie zakończona. Żaden kod umieszczony w funkcji po tym słowie kluczowym nigdy nie zostanie wykonany.

Przykład 4. Przygotuj stronę html wykorzystującą poniższy kod. Zapisz przykład jako l11p4.html.

```
14 <body>
15 <script>
16 // definicja funkcji z parametrami, zwracającej wartość
17 function dodaj(x,y)
18 {
19     var s=x+y;
20     return s;
21     // return przerywa wykonywanie funkcji i zwraca wartość s
22 }
23 // wczytanie danych
24 var a= parseInt(prompt("Podaj liczbę a:"));
25 var b= parseInt(prompt("Podaj liczbę b:"));
26 /* wywołanie funkcji z argumentami a i b
27 i zapamiętanie wyniku zwróconego przez return w zmiennej*/
28 var wynik =dodaj(a,b) ;
29 document.write( " suma liczb wynosi: "+wynik);
30 </script>
```

Sposoby tworzenia funkcji:

1. Deklaracja funkcji - Słowo kluczowe, nazwa, parametry

```
function nazwa_funkcji(argumenty)
{
    // instrukcje wnętrza funkcji
    return wartość;
}
```

2. Wyrażenie funkcyjne – wykorzystanie funkcji anonimowych

Definiujemy zmienną i do tej zmiennej przypisujemy funkcję anonimową(bez nazwy)

```
var zmienna =function(argumenty)
{
    // instrukcje wnętrza funkcji
    return wartość;
}
```

3. Konstruktor funkcji

```
var zmienna = new Function('argumenty', '// instrukcje
wnętrza funkcji', 'return wartość;'); - nie polecany do tworzenia
funkcji, choć możliwy
```

4. Operator FAT ARROW (=>) - Najnowszy sposób, wprowadzony w ES

```
let zmienna = (argumenty)=>
{
    // instrukcje wnętrza funkcji
    return wartość;
}
```

Przykład 5. Przygotuj stronę html wykorzystującą poniższy kod.

```
14 <body>
15 <script>
16 // definicja funkcji anonimowej z parametrami, zwracającej wartość
17 var userName=function(name,surname) {
18     console.log("nazwa użytkownika to "+name+ " "+ surname);
19     return name+ " "+surname;
20 }
21 //wywołanie funkcji
22 userName('Gabriela','Ledachowicz');
23 </script>
```

Funkcja strzałkowa jest jedną z funkcji wprowadzonych w wersji ES6 JavaScript. Pozwala tworzyć funkcje w czystszy sposób w porównaniu do zwykłych funkcji.

Na przykład funkcję

```
// function expression
let x = function(x, y) {
    return x * y;
}
```

można zapisać jako za pomocą funkcji strzałkowej:

```
// using arrow functions
let x = (x, y) => x * y;
```

Składnia funkcji strzałek

Składnia funkcji strzałki to:

```
let myFunction = (arg1, arg2, ...argN) => {
    statement(s)
}
```

Tutaj,

- `myFunction` to nazwa funkcji
- `arg1, arg2, ...argN` są argumentami funkcji
- `statement(s)` jest ciałem funkcji

Jeśli ciało ma pojedynczą instrukcję lub wyrażenie, możesz napisać funkcję strzałkową jako:

```
let myFunction = (arg1, arg2, ...argN) => expression
```

Przykład 1: Funkcja strzałkowa bez argumentu

Jeśli funkcja nie przyjmuje żadnego argumentu, powinieneś użyć pustych nawiasów. Na przykład,

```
let greet = () => console.log('Hello');  
greet(); // Hello
```

Przykład 2: Funkcja strzałkowa z jednym argumentem

Jeśli funkcja ma tylko jeden argument, możesz pominąć nawiasy. Na przykład,

```
let greet = x => console.log(x);  
greet('Hello'); // Hello
```

Przykład 3: Funkcja strzałkowa jako wyrażenie

Możesz także dynamicznie tworzyć funkcję i używać jej jako wyrażenia. Na przykład,

```
let age = 5;  
  
let welcome = (age < 18) ?  
  () => console.log('Baby') :  
  () => console.log('Adult');  
  
welcome(); // Baby
```

Przykład 4: Wielowierszowe funkcje strzałek

Jeśli treść funkcji zawiera wiele instrukcji, musisz umieścić je w nawiasach klamrowych `{}`. Na przykład,

```
let sum = (a, b) => {  
  let result = a + b;  
  return result;  
}  
  
let result1 = sum(5,7);  
console.log(result1); // 12
```